
Dokument s plenarne sjednice

A9-0400/2023

5.12.2023

IZVJEŠĆE

o provedbi Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma između EU-a i Kanade (CETA)
(2023/2001(INI))

Odbor za međunarodnu trgovinu

Izvjestitelj: Javier Moreno Sánchez

SADRŽAJ

	Stranica
OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA ...	3
PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO INFORMACIJE	5
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	6
MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ	15
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	22
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	23

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Izvjestitelju je 25. listopada 2022. povjerena zadaća pripreme izvješća o provedbi Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma između EU-a i Kanade (CETA);

I. Izvori informacija

Od svojega imenovanja izvjestitelj je prikupio informacije te se, među ostalim, oslonio na sljedeće izvore:

- informativnu obavijest EPRS-a „Stakeholder consultation report on the implementation of selected aspects of the EU-Canada Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA)” (Izvješće o savjetovanju s dionicima o provedbi odabranih aspekata Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma između EU-a i Kanade (CETA)), listopad 2023.;
- Institut za svjetsko gospodarstvo u Kielu, „The implementation of the EU-Canada Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA)” (Provedba Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma između EU-a i Kanade (CETA)) (2023.);
- informacije koje je prikupio tijekom misije za utvrđivanje činjenica u Montrealu i Ottawi od 19. do 21. lipnja 2023.;
- godišnje izvješće Europske komisije o provedbi i izvršenju trgovinskih sporazuma EU-a za 2022. (COM(2022) 730 final).

II. Glavni zaključci

Na temelju navedenih komparativnih izvora informacija jasno je sljedeće:

- u okviru CETA-e uspostavljene su snažnije trgovinske veze i stabilan okvir za trgovinske odnose između EU-a i Kanade, čime su ostvarene znatne gospodarske koristi povećanom trgovinom robom, uslugama i ulaganjima;
- osim što ima jasnou gospodarsku važnost, CETA pruža i stratešku priliku za EU i Kanadu da osnaže i diversificiraju svoje lance opskrbe te zajamče sigurnost svojih trgovinskih tokova u kontekstu povećanih geopolitičkih nesigurnosti;
- provedba CETA-e važna je i s obzirom na zabrinutost EU-a u pogledu pristupa kritičnim sirovinama koje su ključne za zelenu tranziciju i tehnološke ambicije Unije;
- dionici iz poslovnog svijeta i civilnog društva uglavnom su zadovoljni napretkom u provedbi CETA-e, uključujući suradnju u okviru odborâ CETA-e, Foruma za regulatornu suradnju i unutarnje savjetodavne skupine;
- iako EU gotovo u potpunosti iskorištava odobrene carinske kvote, Kanada primjerice iskorištava samo vrlo mali dio kvote dodijeljene za govedinu, što je izazivalo veliku zabrinutost prije sklapanja sporazuma;

- stopa iskorištavanja povlastica može se poboljšati, ali je viša za MSP-ove nego za veća poduzeća te je viša u određenim sektorima, kao što je poljoprivredno-prehrambeni sektor, u usporedbi s proizvodnim industrijama;
- i dalje postoje određene poteškoće, posebno one povezane s provedbom oznaka zemljopisnog podrijetla ili upravljanjem kvotom za sir.

III. Ključne preporuke

- promicati mјere za veću informiranost o CETA-i među dionicima u obje regije;
- staviti MSP-ovima na raspolaganje sve potrebne instrumente za poticanje više razmjena i sudjelovanja kako bi se iskoristile prednosti CETA-e;
- u potpunosti provesti sve odredbe CETA-e;
- potaknuti Belgiju, Bugarsku, Cipar, Francusku, Grčku, Mađarsku, Irsku, Italiju, Poljsku i Sloveniju da ratificiraju CETA-u jer će se važne odredbe, posebno u pogledu zaštite ulaganja, primjenjivati tek nakon što Sporazum u potpunosti stupa na snagu. To će biti potrebno i kako bi se omogućilo ažuriranje Sporazuma, kao što je revizija njegova poglavlja o održivom razvoju.

**PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO
INFORMACIJE**

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestitelj izjavljuje da je tijekom pripreme nacrta izvješća, prije njegova usvajanja u odboru, primio informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Europska mreža Tutwa
Institut za svjetsko gospodarstvo u Kielu
Savez trgovinskih komora Québeca
Urbana rješenja PBSC
Gospodarska komora Europske unije u Kanadi (EUCCAN)
Syntronic – društvo za istraživanje i razvoj
Kanadsko poslovno vijeće
Sveučilište Carleton
Sveučilište u Ottawi
Kanadski kongres rada (CLC)
Glavna uprava TRADE, Europska komisija
Ured Vlade Québeca u Bruxellesu
Veleposlanstvo Kanade, Bruxelles

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestitelja.

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o provedbi Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma između EU-a i Kanade (CETA) (2023/2001(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum (CETA) između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane¹,
- uzimajući u obzir Zajednički instrument za tumačenje Sveobuhvatnoga gospodarskog i trgovinskog sporazuma (CETA) između Kanade i Europske unije i njezinih država članica²,
- uzimajući u obzir strateško partnerstvo za ključne sirovine između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane, koje je dogovoren i pokrenuto na sastanku na vrhu EU-a i Kanade 14. i 15. lipnja 2021.,
- uzimajući u obzir Odluku br. X/2023 Zajedničkog odbora CETA-e o tumačenju određenih pojmoveva iz članka 8.10., Priloga 8.-A i članka 8.39.,
- uzimajući u obzir svoje stajalište od 15. veljače 2017. o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma (CETA) između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane³,
- uzimajući u obzir Mišljenje 2/15 Suda Europske unije od 16. svibnja 2017. u skladu s člankom 218. stavkom 11. UFEU-a o Sporazumu o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Singapura⁴,
- uzimajući u obzir zajedničke izjave domaćih savjetodavnih skupina EU-a i Kanade,
- uzimajući u obzir Izvješće Komisije od 11. listopada 2022. o provedbi i izvršenju trgovinskih sporazuma EU-a (COM(2022)0730),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. lipnja 2022. naslovljenu „Snaga trgovinskih partnerstava: zajedno za zeleni i pravedan gospodarski rast“ (COM(2022)0409),
- uzimajući u obzir izvješće Zajedničkog odbora CETA-e od 31. ožujka 2023. nakon njegova trećeg sastanka,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. lipnja 2022. o budućnosti međunarodne

¹ [SL L 11, 14.1.2017., str. 23.](#)

² [SL L 11, 14.1.2017., str. 3.](#)

³ [SL C 252, 18.7.2018., str. 348.](#)

⁴ Mišljenje Suda od 16. svibnja 2017. u skladu s člankom 218. stavkom 11. UFEU-a o Sporazumu o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Singapura, ECLI:EU:C:2017:376.

investicijske politike EU-a⁵,

- uzimajući u obzir preporuke Zajedničkog odbora CETA-e od 26. rujna 2018. o trgovini, djelovanju u području klime i Pariškom sporazumu, o trgovini i rodu te o malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi),
  - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.”(COM(2020)0152),
  - uzimajući u obzir izvješća različitih specijaliziranih odbora, Forumu civilnog društva i Foruma za regulatornu suradnju,
  - uzimajući u obzir Šesto izvješće o procjeni Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) objavljeno 20. ožujka 2023.,
  - uzimajući u obzir uzastopne revizije koje je Glavna uprava Komisije za zdravlje i sigurnost hrane provela 2014., 2019. i 2022. u pogledu sljedivosti i kvalitete postojećih sustava kontrole kojima se uređuje proizvodnja govedine i svinjetine namijenjene izvozu u Europsku uniju,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) te Prilog III. Odluci Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku odobrenja izrade izvješća o vlastitoj inicijativi,
  - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu (A9-0400/2023),
- A. budući da je CETA jedan od prvih trgovinskih sporazuma koji je EU sklopio s nekim drugim velikim gospodarstvom OECD-a nakon Južne Koreje; budući da je to bio i najambiciozniji sveobuhvatni sporazum koji su EU ili Kanada sklopili u to vrijeme, uključujući dosad nezabilježen pristup javnoj nabavi na podsaveznoj i saveznoj razini;
- B. budući da se CETA privremeno primjenjuje od 21. rujna 2017., tj. više od šest godina;
- C. budući da važne odredbe, posebno one koje se odnose na zaštitu ulaganja, još uvijek nisu primijenjene jer nisu sve države članice ratificirale Sporazum;
- D. budući da Kanada i EU dovršavaju Nacrt odluke Zajedničkog odbora CETA-e o tumačenju određenih pojmoveva iz članka 8.10., Priloga 8.-A i članka 8.39. kojima se utvrđuje područje prava na reguliranje u kontekstu poglavila o zaštiti ulaganja i o olakšavanju pristupa MSP-ova sustavu sudova za ulaganja u okviru CETA-e;
- E. budući da je EU 2022. nakon Sjedinjenih Američkih Država i Kine bio treći najveći trgovinski partner Kanade koji je činio 8,2 % njegove svjetske trgovine robom; budući da je Kanada iste godine bila na 14. mjestu među međunarodnim trgovinskim partnerima EU-a te je činila gotovo 1,4 % njegove ukupne vanjske trgovine robom;
- F. budući da je agresivni rat Rusije protiv Ukrajine pokazao da je potrebno diversificirati trgovinske sporazume i smanjiti ovisnost o uvozu i izvozu od ograničenog broja

---

⁵ SL C 32, 27.1.2023., str. 96.

trgovinskih partnera te da je važno sklapati trgovinske sporazume s partnerima koji imaju slične interese;

- G. budući da je djelotvorna provedba i praćenje trgovinskih sporazuma EU-a ključan prioritet Parlamenta, Vijeća i Komisije za praćenje, ocjenu i prilagodbu zajedničke trgovinske politike EU-a; budući da je izvješćivanje o provedbi Sporazuma s Kanadom pravovremen i koristan doprinos razmatranju o funkciranju trgovinskih sporazuma EU-a;
- H. budući da je institucionalni okvir u sklopu CETA-e sada u potpunosti uspostavljen, s 19 specijaliziranih odbora, Forumom za regulatornu suradnju i Forumom civilnog društva, a njihovi programi i izvješća javno su dostupni;
- I. budući da je Kanada bila prva zemlja s kojom je EU uspostavio strateško partnerstvo za ključne sirovine, koje je naknadno dopunjeno inicijativom Zelenog saveza, digitalnim partnerstvom EU-a i Kanade i partnerstvom u području oceana;
- J. budući da Kanada aktivno sudjeluje u dijalogu WTO-a o onečišćenju plastikom i okolišno održivoj trgovini plastikom i Odboru WTO-a za trgovinu i okoliš, ali nije članica inicijative za reformu subvencija za fosilna goriva;
- K. budući da sada postoji dovoljno iskustva, podataka i statističkih informacija za ocjenu privremene provedbe CETA-e;
- L. budući da je Kanada svjetski predvodnik u zajedničkom oblikovanju javne politike za socijalno i solidarno gospodarstvo te budući da socijalno i solidarno gospodarstvo čini gotovo 10 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) u određenim pokrajinama kao što je Quebec i na njega otpada otprilike 210 000 radnih mjesta;

Glavni zaključci i preporuke

- 1. ističe da se CETA oslanja na partnerstvo utemeljeno na pravilima i vrijednostima kojim se promiče sigurnije i stabilnije gospodarsko okruženje među trgovinskim partnerima, što je posebno važno u kontekstu povećanih geopolitičkih neizvjesnosti, i koji se temelji na načelima održivog razvoja i poštovanja ljudskih prava te radnim i ekološkim standardima; smatra da takva predvidljivost može potaknuti gospodarski rast, razmjenu robe, pružanje usluga, sudjelovanje u javnoj nabavi, privlačnost ulaganja, kvalitetno zapošljavanje, stvaranje većeg broja i bolje plaćenih radnih mesta te poboljšanje radnih uvjeta i životnog standarda; napominje, međutim, da se u okviru CETA-e treba dodatno ojačati održivi razvoj, poštovanje ljudskih i radničkih prava te zaštititi klimu;
- 2. sa zadovoljstvom napominje da se trgovina robom između EU-a i Kanade povećala za 66 % od 2016. do 2022., dok se trgovina uslugama između EU-a i Kanade povećala za 46 %, što je nadmašilo ostalu trgovinu izvan EU-a; konstatira činjenicu da se tijekom prvih pet godina privremene primjene izvoz robe iz EU-a u Kanadu povećao za 47 %, a najveći dobitak zabilježen je kod izrađenih proizvoda, kemijskih proizvoda te hrane i proizvoda životinjskog podrijetla; napominje da se većina bojazni koje su iznesene prije privremene primjene sporazuma u vezi s priljevom kanadskih poljoprivrednih proizvoda na tržiste EU-a nije ostvarila; primjećuje da je kanadski izvoz u EU porastao za 46,4 %, a najveća je dobit zabilježena u rudama, dragom kamenju i metalima te mineralnim gorivima i uljima;

3. ističe da se bilateralna trgovina prehrambenim i poljoprivrednim proizvodima između EU-a i Kanade znatno povećala, pri čemu se izvoz poljoprivrednih proizvoda iz EU-a u Kanadu povećao za 62 %, dok se uvoz tih proizvoda u EU iz Kanade povećao za 52 % od početka privremene primjene CETA-e; napominje da je to znatno koristilo proizvođačima i izvoznicima s obje strane te da je također doprinijelo otvaranju radnih mesta; pozdravlja znatno povećanje broja mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća u Uniji koja izvoze u Kanadu, kao i povećanje vrijednosti izvezenih proizvoda te primjećuje da sporazum prema tome značajno pridonosi njihovim interesima;
4. naglašava da se pri provedbi CETA-e, kao i pri provedbi svih drugih trgovinskih sporazuma EU-a, mora voditi računa o poštovanju održive poljoprivredne proizvodnje, reciprocitetu i održavanju visokih standarda, posebno sanitarnih, fitosanitarnih i veterinarskih standarda, te o provedbi odgovarajućih kontrola i praćenju međusobne usklađenosti s tim standardima;
5. pozdravlja činjenicu da su se trgovinski tokovi između dviju strana općenito pokazali otpornima tijekom pandemije i u teškoj situaciji uzrokovanoj ruskom ratnom agresijom na Ukrajinu, kad su se oduprli pritisku na lance opskrbe i doprinisili jačanju sigurnosti opskrbe hranom; smatra da bi CETA trebala služiti kao alat za olakšavanje suradnje i zajedničkog djelovanja u obnovi Ukrajine nakon što rat završi;
6. ističe da je izvoz iz EU-a ključan za zapošljavanje; pozdravlja činjenicu da je CETA doprinijela stvaranju novih mogućnosti zapošljavanja jer se broj radnih mesta povezanih s izvozom iz EU-a u Kanadu povećao s 624 000 u 2017. na više od 700 000 u 2021.;
7. naglašava važnost olakšavanja mobilnosti radne snage u okviru CETA-e jer se time osigurava odgovarajući prijenos vještina između EU-a i Kanade te sprječava nestasica kvalificirane radne snage; u tom pogledu pozdravlja činjenicu da je 2022. uspješno sklopljen prvi sporazum o uzajamnom priznavanju u okviru CETA-e, i to za kvalifikacije arhitekata; smatra da bi plava karta EU-a mogla dodatno olakšati razmjene između dvaju konkurentnih gospodarstava s visokoobrazovanim stanovništvom; ističe da programi razmjene između akademskih institucija EU-a i Kanade mogu dugoročno dodatno doprinijeti potrebnoj mobilnosti radne snage;
8. napominje da su dvije najvažnije kategorije proizvoda koje EU i Kanada međusobno izvoze strojevi i prijevozna oprema koji čine oko 34 % izvoza i uvoza, te kemijski i farmaceutski proizvodi i proizvodi od plastike koji čine oko 20 % ukupnog izvoza i uvoza; napominje, međutim, da je sektor rудarstva i vađenja sirovina, posebno gnojiva, nikla, uranija i katranskog pijeska, vrlo značajan kad je riječ o uvozu iz Kanade, u usporedbi s drugim trgovinskim partnerima, koji čini gotovo 20 % ukupnog EU-ova uvoza iz Kanade; ističe da je pristup ključnim sirovinama od pouzdanih trgovinskih partnera, uključujući Kanadu, glavni element strategije EU-a za ključne sirovine i od iznimne je važnosti za ostvarivanje održive zelene tranzicije;
9. naglašava da je suradnja u pogledu pristupa ključnim sirovinama jako važna u trenutačnom geopolitičkom okruženju, kao i za zelenu i pravednu tranziciju, te pozdravlja potpisivanje Strateškog partnerstva EU-a i Kanade za ključne sirovine u srpnju 2021. u okviru CETA-e, koje bi trebalo poduprijeti integraciju lanaca vrijednosti sirovina između EU-a i Kanade te poticati suradnju u području znanosti, tehnologije i

inovacija; napominje da je to važna sastavnica Europske strategije gospodarske sigurnosti; uvjeren je da se vađenje sirovina mora odvijati uz poštovanje ekoloških standarda te radničkih i ljudskih prava, uključujući prava autohtonih naroda;

10. pozdravlja činjenicu da se europska i kanadska poduzeća stalno i sve više koriste povlasticama dodijeljenima u okviru CETA-a, pri čemu su stope iskorištavanja povlastica i za EU i za Kanadu 2022. iznosile 60 % u usporedbi s 40 % odnosno 52 % iz 2018.; sa zanimanjem primjećuje da se manja poduzeća koriste povlasticama u većoj mjeri od velikih poduzeća te da su stope iskorištavanja znatno više za poljoprivredno-prehrambene industrije u usporedbi s proizvodnim industrijama; naglašava da za nekoliko država članica EU-a niske stope iskorištavanja u ključnim sektorima ukazuju na propuštene uštede troškova i smanjene socijalne pogodnosti od Sporazuma; potiče oba partnera da nastave promicati mjere za povećanje informiranosti o CETA-i među dionicima u obje regije, među ostalim na EU-ovoj platformi „Access2Markets”; naglašava važnost poticanja novih mogućnosti za poduzeća i potrošače u okviru digitalne trgovine u skladu sa standardima EU-a;
11. napominje da je stopa iskorištavanja carinske kvote za uvoz govedine i teletine u EU 2021. iznosila samo 3 % te da su izvoznici iz EU-a povećali svoj tržišni udio u Kanadi, tako da EU izvozi više smrznute govedine u Kanadu nego što iz nje uvozi; napominje, međutim, da se stopa iskorištavanja te carinske kvote s vremenom može promijeniti zbog varijacija na drugim kanadskim izvoznim tržištima, posebno u SAD-u i Kini;
12. ističe da, prema izvješću o reviziji Glavne uprave Komisije za zdravlje i sigurnost hrane, Kanada tek treba na zadovoljavajući način provesti preporuke Glavne uprave iz revizije sljedivosti i kvalitete postojećih sustava kontrole kojima se uređuje proizvodnja govedine i svinjetine namijenjene izvozu u Europsku uniju;
13. pozdravlja uvođenje usklađene potvrde EU-a o izvozu za izvoz svježe peradi iz odobrenih država članica, koja se primjenjuje od 2021.; poziva Komisiju da nastoji ostvariti daljnji napredak u pogledu sličnih certifikata za prerađeno meso te ovčje i kozje meso te da istodobno pojača napore za osiguravanje strožih sustava sljedivosti mesnih proizvoda; poziva Komisiju da u okviru upravljačkog odbora i u suradnji s kanadskim vlastima i državama članicama ostvari napredak u priznavanju preostalih sustava kontrole mesa kako bi se ostalim državama članicama omogućio izvoz mesa u Kanadu;
14. žali zbog toga što se u CETA-i općenito ne primjenjuje načelo regionalizacije te se EU smatra jedinstvenim područjem u pogledu stočarske proizvodnje, ali ne i u pogledu proizvodnje voća i povrća, što znači da svaka država članica mora pojedinačno pregovarati i dogоворити izvozne zahtjeve za svaki proizvod; poziva da se taj nedostatak ispravi što je prije moguće u okviru Zajedničkog upravljačkog odbora EU-a i Kanade;
15. poziva Komisiju da olakša aktualnu suradnju s kanadskim vlastima kako bi se u CETA-i više pozornosti posvetilo zaštitnim mjerama za standarde dobrobiti životinja i ocijenila izvedivost buduće uspostave zrcalnih klaузula u tom području kako bi se zajamčila istovjetnost standarda dobrobiti životinja, a time i jednak uvjeti za proizvode životinjskog podrijetla iz EU-a i uvezene proizvode životinjskog podrijetla;
16. podsjeća da trgovinska politika EU-a, a posebno CETA, ima znatan gospodarski učinak na najudaljenije regije te stoga naglašava potrebu za zaštitom interesa tih regija u

budućim pregovorima ili mogućim revizijama tog sporazuma;

17. smatra da bi neke carinske kvote za proizvode EU-a trebalo dodijeliti gospodarskim subjektima registriranim u najudaljenijim regijama te da pritom treba voditi računa o njihovoj gospodarskoj situaciji; naglašava da je različito postupanje prema gospodarskim subjektima u najudaljenijim regijama ključno za osiguravanje konkurentnosti poduzeća i poštenu raspodjelu carinskih kvota među trgovačkim zastupnicima, čime se izbjegava koncentracija koristi među malim brojem gospodarskih subjekata;
18. prima na znanje činjenicu da stopa iskorištavanja carinske kvote u prosjeku iznosi 98 % za izvoz sira iz EU-a; međutim, poziva na transparentniji i fleksibilniji kanadski sustav upravljanja carinskim kvotama za mlijecne proizvode, posebno za kvotu za sir, te potiče kanadske vlasti da što prije postignu napredak u pogledu moguće revizije sustava;
19. ističe važnost priznavanja sustava oznaka zemljopisnog podrijetla kao ključne sastavnice tog sporazuma; naglašava potrebu za dalnjom učinkovitom provedbom zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla za nositelje prava iz EU-a u Kanadi kako bi se osiguralo povjerenje u pravilno funkcioniranje Sporazuma;
20. prima na znanje činjenicu da su se tijekom prvih šest godina privremene primjene CETA-e izvoz usluga iz EU-a u Kanadu i uvoz usluga iz Kanade u EU povećali za 54 % odnosno 74 %, s najvećim dobitcima u području usluga prijevoza, poslovnih usluga te informacijskih, računalnih i telekomunikacijskih usluga, posebno u korist manjih država članica EU-a u kojima usluge imaju znatnu ulogu u gospodarskoj strukturi zemlje;
21. pozdravlja konkretna nastojanja da se olakša pristup javnoj nabavi, kao što je jedinstvena pristupna točka u Kanadi; smatra da bi, čak i ako brojna poduzeća iz EU-a uspješno sudjeluju u kanadskim natječajima, primjerice za regionalni željeznički prijevoz putnika u Ontario ili mostove u Montrealu, dobavljači iz EU-a mogli dodatno iskoristiti ponuđene mogućnosti, posebno u pogledu infrastrukturnih projekata i nadmetanja za ugovore s pokrajinama ili općinama;
22. poziva strane da stave na raspolaganje svu pravnu i administrativnu potporu i alate koji su MSP-ovima potrebni za sudjelovanje u trgovini i ulaganjima u okviru CETA-e, kako bi se potaknula veća razmjena i bolje sudjelovanje s ciljem iskorištavanja prednosti CETA-e, među ostalim aktivnim mjerama za olakšavanje internacionalizacije MSP-ova, olakšali postupci i otklonile tehničke prepreke trgovini koje nerazmjerne pogađaju MSP-ove; u tom pogledu pozdravlja preporuku o MSP-ovima koju je Zajednički odbor donio 2018. i naknadne akcijske planove, uključujući konkretnе mjere kao što je pokretanje platforme „Access2Markets” u listopadu 2020., putem koje se MSP-ovima pružaju praktične informacije o trgovinskim sporazumima i trgovinskim preprekama; očekuje da će se *ex-post* evaluacijom pružiti podaci o razvoju udjela MSP-ova u trgovini između EU-a i Kanade; poziva stranke da razmotre mogućnost sveobuhvatnog poglavљa o MSP-ovima koje bi bilo slično onima u sporazumima s Novim Zelandom i Čileom;
23. s obzirom na važnost sektora socijalnog i solidarnog gospodarstva u Kanadi te na

akcijski plan za socijalno gospodarstvo koji je Komisija donijela 9. prosinca 2021.⁶, poziva Zajednički odbor da utvrdi koje bi se konkretnе mjere mogle uvesti za promicanje veće suradnje između socijalnih i solidarnih aktera diljem Atlantika;

24. potiče obje strane da nastave sa svojim aktivnostima informiranja, s posebnim naglaskom na MSP-ovima i na akterima u socijalnom i solidarnom gospodarstvu, kako bi se ciljanim informativnim kampanjama povećala informiranost o mogućnostima koje nudi CETA te istodobno osiguralo da žene i muškarci imaju jednake koristi od Sporazuma;
25. pozdravlja činjenicu da je Zajednički odbor CETA-e već 2018. donio preporuku o trgovini i rodu, koja sadržava obvezu razmjene metoda i postupaka za prikupljanje podataka razvrstanih po rodu, upotrebu pokazatelja, metodologija praćenja i evaluacije te analizu rodno usmjerenih statističkih podataka povezanih s trgovinom; ističe da bi trgovina trebala koristiti svima, a posebno ojačati ekonomsko osnaživanje žena; snažno potiče Zajednički odbor CETA-e da nastavi pratiti učinke sporazuma na rodna pitanja; smatra da rad u okviru zajednički usvojenog akcijskog plana može poslužiti kao primjer drugim trgovinskim sporazumima, čak i ako u samom sporazumu ne postoje posebna poglavila o trgovini i rodu; podsjeća na Rezoluciju Parlamenta o Akcijskom planu za rodnu ravnopravnost III⁷ i potiče Komisiju da objavi podatke o primjeni sporazuma koji su lakše dostupni i razvrstani po rodu, posebno u vezi s poglavljima o javnoj nabavi te trgovini i radu;
26. poziva Komisiju da spriječi slabljenje načela predostrožnosti kao temeljnog načela Europske unije sadržanog u Ugovorima i jamca zaštite europskih poljoprivrednika i građana; ističe važnost promicanja načela predostrožnosti u svim aspektima trgovine i osiguravanja njegove primjene, izbjegavajući pritom neopravdane prepreke trgovini;
27. naglašava da CETA pruža okvir kojim se potiču i trgovina i mjere u području klime uključivanjem obveza suradnje u pitanjima okoliša od zajedničkog interesa povezanim s trgovinom, kao što su klimatske promjene, kao što je vidljivo iz preporuke o trgovini, mjera u području klime i Pariškog sporazuma, prvenstveno promicanjem čistih tehnologija; naglašava koliko je važno da se ubrza prelazak proizvodnje energije u Kanadi, koja je dio globalne proizvodnje energije, na čistu energiju proizvodnjom energije iz obnovljivih izvora; pozdravlja rast trgovine ekološkim dobrima za 27 % od početka privremene primjene; napominje, međutim, da Kanada smatra da su određeni elementi europskih zakonodavnih i nezakonodavnih inicijativa u pogledu europskog zelenog plana tehničke prepreke trgovini; poziva stranke da pronađu sinergije s provedbom mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama i drugim inicijativama u EU-u te da zajednički podupru rad na razvoju zajedničkih ili usporedivih metodologija za emisije ugljika na međunarodnoj razini;
28. pozdravlja pokretanje digitalnog partnerstva EU-a i Kanade kao ključnog pokretača zelene i digitalne tranzicije; poziva obje strane da ojačaju suradnju u okviru provedbe CETA-e u pitanjima od zajedničkog strateškog interesa kao što su umjetna inteligencija,

---

⁶ Komunikacija Komisije od 9. prosinca 2021. naslovljena „Izgradnja gospodarstva za ljudе: akcijski plan za socijalnu ekonomiju“ (COM(2021)0778).

⁷ Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o Akcijskom planu EU-a za rodnu ravnopravnost III (SL C 347, 9.9.2022., str. 150.).

kibernetička sigurnost i borba protiv dezinformacija;

29. pozdravlja aktivno sudjelovanje i praćenje provedbe CETA-e od strane domaćih savjetodavnih skupina i Foruma civilnog društva koji okuplja stotine predstavnika iz cijelog EU-a i Kanade, uključujući poduzeća, organizacije za zaštitu okoliša i organizacije rada, civilno društvo, akademsku zajednicu i predstavnike autohtonih zajednica iz Kanade, te koji svojim zajedničkim izjavama aktivno doprinose radu Odbora za trgovinu i održivi razvoj; potiče Komisiju i Odbor za trgovinu i održivi razvoj da poduzmu daljnje korake u vezi s njihovim prijedlozima; naglašava da bi mandat domaćih savjetodavnih skupina trebao biti i razmatranje učinka cjelokupnog sporazuma na održivost; ističe da je važno u njihov rad uključiti razmatranja o utjecaju poglavlja o zaštiti ulaganja na održivost i ljudska prava;
30. poziva obje strane da osiguraju bolju integraciju malih poljoprivrednika i potrošača u domaće savjetodavne skupine u kontekstu obnove tih skupina;
31. ustraje na učinkovitoj provedbi posebnih obveza u vezi s odredbama o trgovini i održivom razvoju koje su sastavni dio CETA-e i koje su neophodne za ostvarivanje postavljenih ciljeva, uključujući ranu reviziju poglavlja o trgovini i održivom razvoju na koju su se strane obvezale u Zajedničkom instrumentu za tumačenje, a koja još nije provedena; prima na znanje da će Komisija 2024. provesti *ex-post* evaluaciju CETA-e, uključujući njezino poglavlje o trgovini i održivom razvoju, u kojoj će sudjelovati neovisni stručnjaci, što će biti prilika da se CETA ocijeni u odnosu na novi pristup Komisije iz lipnja 2022. i da se razmotri prihvaćanje konkretnih prijedloga koje je Kanada iznijela 2020., kako bi se za određene odredbe tog poglavlja utvrdilo snažnije obvezujuće područje primjene; podsjeća da Zajednički odbor može donijeti obvezujuću odluku o utvrđivanju provedbenih planova za jačanje suradnje u područjima u kojima bi se *ex-post* evaluacijom utvrdili nedostaci i očekuje od njega da to učini; smatra da bi radu usmjerrenom na bolju provedbu poglavlja o trgovini i održivom razvoju ili njegovoj reviziji trebalo prethoditi smisленo savjetovanje sa svim dionicima;
32. napominje da je Ujedinjena Kraljevina prestala biti članica Europske unije nakon privremene primjene CETA-e; napominje da su Ujedinjena Kraljevina i Kanada dogovorile niz bilateralnih trgovinskih sporazuma kako bi se ta činjenica uzela u obzir, među ostalim u pogledu upotrebe i kumulacije carinskih kvota; napominje da će se neki od tih sporazuma prestati primjenjivati nakon 2024., što može uzrokovati manje poremećaje u uspostavljenim lancima opskrbe; poziva Komisiju da istraži mogućnost sklapanja novih sporazuma u slučajevima u kojima bi ti poremećaji mogli negativno utjecati na gospodarske subjekte Unije;
33. poziva strane da preispitaju CETA-u nakon ratifikacije i iskoriste revizijsku klauzulu kako bi se uveo odgovarajući i učinkovit mehanizam za rješavanje sporova u području trgovine i održivog razvoja te da među različitim metodama provedbe razmotre upotrebu sankcija kao instrumenta s odvraćajućim učinkom, odnosno krajnje mјere u slučaju ozbiljnih povreda; naglašava svoju želju da se u tom preispitivanju razmotri institucionalizacija postojeće suradnje u području trgovine i rodne ravnopravnosti; naglašava da bi se u okviru tog preispitivanja trebalo razmotriti uvođenje posebnih strogih odredbi o pravima autohtonih naroda, uključujući Konvenciju Međunarodne organizacije rada br. 169 i Deklaraciju Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda; (prethodno AM 120 (Or. EN) iz FdR INTA\AM\1289\1289241EN.docx)

34. potiče Belgiju, Bugarsku, Cipar, Francusku, Grčku, Mađarsku, Irsku, Italiju, Poljsku i Sloveniju da brzo ratificiraju CETA-u jer će to biti ključno i za ažuriranje Sporazuma te ponovno ističe važnost potpune primjene CETA-e i njezinih odredbi o zaštiti ulaganja;
35. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vradi i parlamentu Kanade.

MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o provedbi Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma između EU-a i Kanade (CETA)
(2023/2001(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Paolo De Castro

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da je Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum između EU-a i Kanade (CETA)⁸ uključiviji i održiviji od većine potpisanih trgovinskih sporazuma, što dovodi do znatnog povećanja trgovinskih tokova i pozitivnih trendova u suradnji između dviju strana; budući da omogućava pristup novim tržištima, širi izbor za potrošače i prilike za ulaganja, pri čemu jamči visoke standarde i u Kanadi i u EU-u, svodi nepotrebne prepreke trgovini na najmanju moguću razinu te jamči pravo na donošenje propisa radi ostvarivanja legitimnih ciljeva u području javne politike;
  - B. budući da je agresivni rat Rusije protiv Ukrajine pokazao da je potrebno diversificirati trgovinske sporazume i smanjiti ovisnost o uvozu i izvozu od ograničenog broja trgovinskih partnera te da je važno sklapati trgovinske sporazume s partnerima koji imaju slične interese;
  - C. budući da brojne države članice još nisu ratificirale Sporazum od početka njegove primjene prije šest godina;
1. ističe da se bilateralna trgovina prehrambenim i poljoprivrednim proizvodima između EU-a i Kanade znatno povećala, pri čemu se izvoz poljoprivrednih proizvoda iz EU-a u Kanadu povećao za 62 %, dok se uvoz tih proizvoda u EU iz Kanade povećao za 52 % od početka privremene primjene CETA-e; napominje da je to znatno koristilo proizvođačima i izvoznicima s obje strane te da je također doprinijelo otvaranju radnih mjeseta; pozdravlja znatno povećanje broja mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća u Uniji koja izvoze u Kanadu, kao i povećanje vrijednosti izvezenih proizvoda te primjećuje da sporazum prema tome značajno pridonosi njihovim interesima;
  2. naglašava da se pri provedbi CETA-e, kao i pri provedbi svih drugih trgovinskih sporazuma EU-a, mora voditi računa o poštovanju održive poljoprivredne proizvodnje,

---

⁸ Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum (CETA) između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane, SL L 11, 14.1.2017., str. 23.

reciprocitetu i održavanju visokih standarda, posebno sanitarnih, fitosanitarnih i veterinarskih standarda, te o provedbi odgovarajućih kontrola i praćenju međusobne usklađenosti s tim standardima;

3. uzima u obzir da poljoprivredni sektor i trgovina poljoprivrednim proizvodima snažno osjećaju posljedice klimatske krize, ali da joj samo djelomično doprinose; naglašava važnost učinkovite suradnje između poljoprivrednih sektora Unije i Kanade za ublažavanje klimatskih promjena, smanjenje emisija i zaštitu okoliša, među ostalim razmjenom informacija o inovativnim poljoprivrednim praksama;
4. ističe važnost priznavanja sustava oznaka zemljopisnog podrijetla kao ključne sastavnice tog sporazuma; naglašava potrebu za dalnjom učinkovitom provedbom zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla za nositelje prava iz EU-a u Kanadi, među ostalim boljom komunikacijom s dionicima o obvezama u pogledu oznaka zemljopisnog podrijetla u okviru CETA-e službenim kanalima, posebno o sustavu zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla i njegovoj provedbi, te olakšavanjem administrativnih postupaka kako bi nositelji prava na oznake zemljopisnog podrijetla EU-a mogli brzo komunicirati s nadležnim kanadskim tijelima i tražiti naknadu štete; pozdravlja predanost Kanade da to učini tako što će Komisiji dostaviti popis nadležnih tijela u Kanadi za svaku oznaku zemljopisnog podrijetla CETA-e; ističe potrebu da se zajamči odgovarajuća razina zaštite pri prevodenju zaštićenog naziva s oznake zemljopisnog podrijetla te da se razmotri proširenje popisa proizvoda s oznakom zemljopisnog podrijetla kako bi se osigurala njihova odgovarajuća zaštita i priznavanje na oba tržišta; poziva Komisiju da u bilateralnom dijalogu s Kanadom ponovno istakne važnost praćenja popisa poznatih korisnika određenih naziva zaštićenih CETA-om, da prati napredak u provedbi klauzule o stečenim pravima i da redovito izvješće Europski parlament i Vijeće o rezultatima;
5. potvrđuje da je povećanje od 18 % u izvozu vina, jakih alkoholnih pića i piva iz EU-a u Kanadu tijekom 2021. bio pozitivan pomak za proizvođače iz EU-a; ponovno ističe važnost brze izmjene priloga Sporazumu o trgovini vinima i jakim alkoholnim pićima iz 2003.⁹ kako bi se omogućilo uključivanje određenih oznaka zemljopisnog podrijetla iz država članica koje su pristupile Uniji nakon 2003.; sa zabrinutošću ističe da je izvoz iz EU-a i dalje u nepovoljnem konkurentskom položaju u usporedbi s domaćim dobavljačima, a djelomično i uvoznicima iz trećih zemalja; naglašava da je potrebna daljnja predanost kanadskih vlasti da na odgovarajući način reguliraju i provode mjere kako bi se osiguralo da se u Kanadi ukinu diskriminirajuće prakse, primjerice različiti porezi i naknade ili mjere koje proizvođačima iz EU-a ograničavaju mogućnost izravne dostave, čime se ograničava pristup tržištu vina i jakih alkoholnih pića iz EU-a, uglavnom na razini pokrajina, te tako osigurala potpuna usklađenost s međunarodnim obvezama Kanade, a posebno kako bi se ti pristupi uskladili s načelom nacionalnog tretmana;
6. pozdravlja napredak postignut u ukidanju većine carina u trgovini poljoprivrednim proizvodima između Unije i Kanade, kao i razvoj upotrebe carinskih kvota; napominje da, iako je cilj postojećeg kanadskog sustava upravljanja carinskim kvotama osigurati

---

⁹ Sporazum između Europske zajednice i Kanade o trgovini vinima i jakim alkoholnim pićima, SL L 35, 6.2.2004., str. 3.

poštene cijene za vlastite proizvođače mlijeka putem regulacije tržišta, on ograničava konkurentnost proizvođača mlijeka i mliječnih proizvoda iz EU-a, među ostalim zato što se dodjeljivanjem na temelju tržišnog udjela otežava pristup novim sudionicima; potiče Komisiju da nastavi ulagati napore u suradnju s kanadskim vlastima kako bi se povećala transparentnost načina na koji se prati funkcioniranje kanadskog sustava carinskih kvota, posebno prikupljanjem službenih podataka kanadskih tijela o zlouporabi dodjele prijenosa; naglašava važnost poduzimanja dalnjih napora kako bi se uklonile preostale necarinske prepreke trgovini;

7. žali zbog toga što se u CETA-i općenito ne primjenjuje načelo regionalizacije te se EU smatra jedinstvenim područjem u pogledu stočarske proizvodnje, ali ne i u pogledu proizvodnje voća i povrća, što znači da svaka država članica mora pojedinačno pregovarati i dogovoriti izvozne zahtjeve za svaki proizvod; poziva da se taj nedostatak ispravi što je prije moguće u okviru Zajedničkog upravljačkog odbora EU-a i Kanade;
8. podsjeća da trgovinska politika EU-a, a posebno CETA, ima znatan gospodarski učinak na najudaljenije regije te stoga naglašava potrebu za zaštitom interesa tih regija u budućim pregovorima ili mogućim revizijama tog sporazuma;
9. smatra da bi neke carinske kvote za proizvode EU-a trebalo dodijeliti gospodarskim subjektima registriranim u najudaljenijim regijama te da pritom treba voditi računa o njihovoj gospodarskoj situaciji; naglašava da je različito postupanje prema gospodarskim subjektima u najudaljenijim regijama ključno za osiguravanje konkurentnosti poduzeća i poštenu raspodjelu carinskih kvota među trgovačkim zastupnicima, čime se izbjegava koncentracija koristi među malim brojem gospodarskih subjekata;
10. sa zabrinutošću napominje da se uvoz gnojiva u EU iz Kanade povećao za 225 % između 2017. i 2022., što je u suprotnosti s ciljem EU-a da se postigne autonomija gnojidbenih proizvoda i poboljša zdravlje tla;
11. poziva obje strane da osiguraju bolju integraciju malih poljoprivrednika i potrošača u unutarnje savjetodavne skupine u kontekstu obnove tih skupina;
12. pozdravlja niz zajedničkih inicijativa u okviru dijaloga između EU-a i Kanade o održivosti, upravljanju okolišem i djelovanju u području klime u poljoprivredi; naglašava da je važno postignuti obvezujuće i provedive sporazume te povećati razmjenu znanja i stručnosti te najboljih praksi u području poljoprivredne produktivnosti, ekološke poljoprivrede, dobrobiti životinja, sekvestracije ugljika, zdravlja tla, održivih poljoprivrednih praksi i zaštite prirodnih okoliša u skladu s ciljevima EU-a u pogledu održivosti i klime; poziva Komisiju da nastavi s tim razmjenama i ojača dugoročnu suradnju s kanadskim vlastima u cilju usklađivanja i nadogradnje standarda za provedbu poljoprivrednih, klimatskih i okolišnih politika te da ispita mogućnost ažuriranja dijaloga, posebno u kontekstu napora u pogledu održivosti koji proizlaze iz europskog zelenog plana i strategije „od polja do stola”; pozdravlja inicijativu kanadskog ministarstva poljoprivrede i poljoprivredno-prehrabrenih proizvoda za pokretanje savjetovanja s dionicima radi razvoja strategije održive poljoprivrede kako bi se poboljšala dugoročna ekološka učinkovitost sektora te istodobno podržali izvori prihoda poljoprivrednika; poziva Komisiju da nastavi

kontinuirani dijalog o dobrobiti životinja u okviru Foruma za regulatornu suradnju CETA-e;

13. poziva Komisiju da olakša aktualnu suradnju s kanadskim vlastima kako bi se u CETA-i više pozornosti posvetilo zaštitnim mjerama za standarde dobrobiti životinja i ocjenila izvedivost buduće uspostave zrcalnih klauzula u tom području kako bi se zajamčila istovjetnost standarda dobrobiti životinja, a time i jednaki uvjeti za proizvode životinjskog podrijetla iz EU-a i uvezene proizvode životinjskog podrijetla;
14. pozdravlja uvođenje usklađene potvrde EU-a o izvozu za izvoz svježe peradi iz odobrenih država članica, koja se primjenjuje od 2021.; poziva Komisiju da nastoji ostvariti daljnji napredak u pogledu sličnih certifikata za prerađeno meso te ovče i kozje meso te da istodobno pojača napore za osiguravanje strožih sustava sljedivosti mesnih proizvoda; poziva Komisiju da u okviru upravljačkog odbora i u suradnji s kanadskim vlastima i državama članicama ostvari napredak u priznavanju preostalih sustava kontrole mesa kako bi se ostalim državama članicama omogućio izvoz mesa u Kanadu;
15. napominje da bi se obje strane trebale posvetiti promicanju i olakšavanju uzajamnog pristupa tržištu, posebno za govedinu, čime bi se osigurala diversifikacija tržišta i ponudila alternativa tradicionalnim azijskim tržištima, a proizvođačima bi se istovremeno pružilo više mogućnosti;
16. poziva Komisiju da sprječi slabljenje načela predostrožnosti kao temeljnog načela Europske unije sadržanog u Ugovorima i jamca zaštite europskih poljoprivrednika i građana; ističe važnost promicanja načela predostrožnosti u svim aspektima trgovine i osiguravanja njegove primjene, izbjegavajući pritom neopravdane prepreke trgovini.

**PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJ ZA MIŠLJENJE PRIMIO INFORMACIJE**

Izvjestitelj Paolo de Castro izjavljuje pod svojom isključivom odgovornošću da nije primio nikakve informacije ni od jednog subjekta ili osobe koje bi u skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku trebalo navesti u ovom Prilogu.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	16.11.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 26 -: 6 0: 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Ciolos, Paolo De Castro, Jérémie Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlène Mortler, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruijsen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Sarah Wiener
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Asim Ademov, Ladislav Ilčić, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dan-Ştefan Motreanu
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Adrian-Dragoş Benea, Lydie Massard, Ville Niinistö

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

26	+
ECR	Mazaly Aguilar, Ladislav Ilčić, Krzysztof Jurgiel
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Dan-Ştefan Motreanu, Petri Sarvamaa
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Ciolos, Martin Hlaváček
S&D	Clara Aguilera, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre, Martin De Almagro, Juozas Olekas

6	-
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Lydie Massard, Ville Niinistö, Sarah Wiener

3	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
PPE	Anne Sander
Renew	Jérémie Decerle

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	28.11.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Paolo De Castro, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Martine Kemp, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Michiel Hoogeveen, Javier Moreno Sánchez, Ralf Seekatz

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

27	+
ECR	Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen, Jan Zahradil
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Gabriel Mato, Ralf Seekatz, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt

6	-
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

1	0
NI	Tiziana Beghin

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani